

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ

ИНФОРМАТОР

за будуће студенте
Правног факултета у Нишу

2009/2010.

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ УНИВЕРЗИТЕТА У НИШУ

ИНФОРМАТОР

ЗА БУДУЋЕ СТУДЕНТЕ
ПРАВНОГ ФАКУЛТЕТА У НИШУ
ЗА ШКОЛСКУ 2009/2010. ГОДИНУ

Ниш, март 2009.

ИНФОРМАТОР

за будуће студенте Правног факултета у Нишу

ИЗДАВАЧ:

Правни факултет Универзитета у Нишу
Центар за публикације, 2009.

ЗА ИЗДАВАЧА: Проф. др Невена Петрушић, декан

ТИРАЖ: 700

Штампа: ” ”

ЦЕНТАР ЗА ПУБЛИКАЦИЈЕ

Правног факултета у Нишу

18000 Ниш

Трг краља Александра 11

e-mail: pravni@prafak.ni.ac.rs

<http://www.prafak.ni.ac.rs>

НИШ, март, 2009.

Упознајте ваш факултет	7
Ваш пут до индекса	11
Образовна делатност факултета	15
Студијски програм основних академских студија права	15
Студијски програм дипломских академских студија права	21
Остваривање студијског програма основних и дипломских студија права	24
Облици провере знања	28
Права и обавезе студената	30
Организовање студената	33
Управа факултета	35
Ваши наставници и сарадници	36
Службе које стоје на располагању студентима	39
Прилози	43
Програм за припремање и полагање пријемног испита из српског језика	43
Литература за припрему и полагање пријемног испита из српског језика	46
Програм за припремање и полагање пријемног испита из историје	47
Литература за припрему и полагање пријемног испита из историје	49
Пример теста из српског језика	50
Пример теста из историје	55

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ
1960

I

УПОЗНАЈТЕ СВОЈ ФАКУЛТЕТ

Правни факултет у Нишу је **акредитована државна високошколска, образовно-научна установа**, са својством правног лица, у саставу Универзитета у Нишу, седиштем у Нишу, Трг краља Александра бр. 11.

Правни факултет бави се наставно-научном, научно-истраживачком и издавачком делатношћу, као и пружањем интелектуалних услуга. У оквиру своје наставно-научне делатности Факултет организује и остварује студијске програме на основним академским, дипломским академским и докторским академским студијама права.

Факултет је основан 1960. године, као Правни одсек Правно-економског факултета у Нишу, у саставу Универзитета у Београду, а од 1970. године он је самостална високошколска установа, у саставу Универзитета у Нишу.

Радом Факултета руководе **декан и Савет Факултета**, састављен од представника наставника и сарадника Факултета, представника ненаставних радника, представника студената и представника које именује Влада Републике Србије. Факултет има продекана за наставу, продекана за финансије и студента-продекана, кога бира Студентски парламент.

Стручни органи Факултета су: Наставно-научно веће, Веће у одговарајућем саставу, Научно веће Центра за правна и друштвена истраживања и Одбор за перманентно образовање.

Факултет у свом саставу има следеће организационе јединице:

1. **Наставно-научну јединицу**, коју чине катедре, Центар за перманентно образовање и Правну клинику.

2. **Научно-истраживачку јединицу**, коју чине Центар за правна и друштвена истраживања, Центар за публикације, Библиотека и Рачунско-информациони центар.

3. **Јединицу за квалитет**, коју чине Одбор за квалитет, Комисија за праћење и унапређивање студирања, Комисија за односе са студентима и Менаџер квалитета.

4. **Секретаријат Факултета** који чине следеће организационе јединице: Служба за опште послове, Служба за наставу и студентска питања и Служба за материјално-финансијске послове.

Факултет користи **простор од 8.200 м²**, у државној својини. За извођење предавања и осталих облика наставе студентима је на располагању Амфитеатар са 480 места, 8 учионица, са 828 места и 48 кабинета са 57 места.

Студенти користе два **савремено опремљена кабинета за правну информатику**, са 33 рачунара најновије генерације, имају приступ Интернету и могућност коришћења правних и других база података.

Библиотека, у чијем је саставу Читаоница са 118 места и 9 рачунара, располаже библиотечким фондом од преко 27.000 књига и око 509 наслова домаћих и страних часописа. У склопу Факултета је и књижара у којој се могу набавити сви уџбеници, неопходни за припремање испита и студије права уопште, као и сви потребни обрасци, испитна питања и други пратећи материјал.

Факултет **сарађује са 18 образовних установа у земљи и иностранству и са 21 правосудном и другим институцијама**, са којима има склопљене уговоре о сарадњи, што ствара услове за мобилност студената, организовање квалитетне теренске наставе и стручне праксе.

2. Полазећи од садржине Закона о високом образовању и основних принципа Болоњске декларације, Факултет је почектом 2008. године усвојио нове студијске програме. **Студијски програми основних академских, дипломских академских и докторских академских студија права акредитовани су Одлуком Комисије за акредитацију и проверу квалитета Министарства науке Републике Србије од 28.11.2008. године.**

Основне одлике усвојених студијских програма су: **једносеместралност наставе, могућност студената да активно креирају свој образовни профил** избором предмета са листе изборних предмета и из понуђених изборних група предмета, као и обавезна стручна пракса која се обавља у одговарајућим институцијама.

У структури студијских програма, поред академско теоријских и теоријско методолошких предмета, заступљени су у високом проценту научно стручни и стручно апликативни наставни програми. Осавремењивањем програма студија права уводе се модерни облици наставе са активним учешћем студената кроз рад у малим групама, који треба да омогући виши ниво практичног знања и стицање посебних вештина у обављању правничке професије. У том циљу сачињени су нови наставни програми (силабуси), који обухватају циљ и исходе учења, садржај предмета, литературу, календар предавања и теме које ће бити обрађиване на предавањима и дискутоване на вежбама. У складу са програмом рада, ограничен је број страна уџбеника и/или друге литературе који су студенти дужни да савладају приликом полагања испита. Силабуси су публиковани на сајту Факултета.

Студијски програм основних академских студија права траје четири године и окончањем студија студент стиче звање „правник“. Циљ Студијског програма је да студентима омогући стицање општих и посебних теоријских и практичних знања и вештина и оспособи их за самостално обављање правничких послова у органима државне управе и локалне самоуправе, у јавним службама, привредним друштвима, организацијама, удружењима и другим институцијама правног система, примерених звању правник.

Студијски програм дипломских академских студија права траје годину дана и завршетком ових студија студент стиче звање „дипломирани правник“. Успешним окончањем дипломских академских студија права, студент стиче општа и

посебна теоријска и практична знања, вештине и способности неопходне за професионално обављање правничких послова.

Пут који студенти треба да пређу до стицања одговарајуће дипломе није лак, али нови студијски програми нуде нове методе у наставном процесу и оцењивању студената. То подразумева стално радно ангажовање и активно учешће студената у свим облицима извођења наставе. Предиспитне активности студената вреднују се и изражавају кроз поене који се урачунавају у укупан збир поена неопходних за позитивну оцену на испиту. Коначна оцена формира се збрајањем поена са предиспитних активности и поена које носи свака позитивна оцена од шест до десет.

3. Желећи вам добродошлицу на Правни факултет, изражавамо заједничку жељу да ваш боравак на њему буде што сврсисходнији, краћи и успешнији, а да за то време, поред неизбежних познанстава и узајамних симпатија, не заборавите да је ваш главни разлог доласка и учешћа у животу и раду Факултета

УПОЗНАВАЊЕ ЛЕПОТЕ И СНАГЕ ПРАВА И СТВАРАЊЕ СВЕСТИ О ТОМЕ ДА ЈЕ ЗАКОНИТО ПОСТУПАЊЕ СВИХ И У СВАКОЈ ПРИЛИЦИ БИТАН УСЛОВ СТВАРАЊА СТАБИЛНОГ И ПРОСПЕРИТЕТНОГ ДРУШТВА ЗА СВЕ.

II

ВАШ ПУТ ДО ИНДЕКСА

Пут који треба да пређете да би стекли статус студента Правног факултета састоји се од неколико етапа: припремне наставе (факултативно), пријаве на конкурс, полагања пријемног испита и уписа на Факултет.

а. Припремна настава (факултативно) организује се ради боље припреме кандидата за полагање пријемног испита из Српског језика и књижевности и Историје, по програму за **гимназије језичког смера**. У склопу планираног фонда часова наставе (по 20 часова за сваки предмет) излаже се материја обухваћена програмом из којег се састављају питања у виду теста. Припремна настава се организује почетком јуна, а пријаве интересената примају се до момента отпочињања наставе, при чему се кандидати могу одредити за похађање и само једног курса.

б. Конкурсни поступак регулисан је Законом о високом образовању и Статутом Факултета, као и посебним правилима Конкурса за упис студената на прву годину студија, у којем је одређен број студената који се могу уписати као студенти чије се образовање финансира на терет буџета, као и број студената који сами финансирају своје студије. Број одобрених места за упис у прву годину основних академских студија својом одлуком одређује Влада, по прибављеном мишљењу високошколских установа и Националног савета за високо образовање.

в. Право учешћа на конкурс за упис имају сви држављани Србије, као и страни држављани и лица

без држављанства, под условима прописаним Законом и Статутом Факултета. Студенти се о свом будућем статусу изјашњавају приликом уписа на Факултет, а након полагања пријемног испита.

Кандидати за упис на прву годину студија дужни су да поднесу потребну документацију и доказ о извршеној уплати накнаде за полагање пријемног испита.

Пријаве на конкурс предају се Служби за студентска питања, која врши претходну проверу приспелих пријава и издаје идентификациони број и картон под којим су документа заведена. Поменути картон чува се до уписа на Факултет, односно до одустајања од уписа.

Документа потребна за пријаву на конкурс су:

- ♦ извод из матичне књиге рођених,
- ♦ сва четири **оригинална** сведочанства о завршеној средњој школи,
- ♦ оригинал дипломе о положеном матурском односно завршном испиту и
- ♦ признаница о извршеној уплати накнаде за полагање пријемног испита.

г. **Пријемни испит** - Кандидати који желе да упишу Правни факултет дужни су да приступе полагању пријемног испита из **Српског језика и Историје** према наставном програму за **гимназије језичког смера**. У прилогу овог Информатора налазе се програми за припремање и полагање пријемног испита, са примерима тестова из оба предмета из претходних година.

Пријемни испит полаже се, по правилу, првих дана јула месеца, поштујући унапред утврђен распоред кандидата по салама, који се објављује пре полагања испита. Кандидати су дужни да са собом

понесу **личну карту** или пасош као средство за утврђивање идентитета, као и идентификациони картон са бројем пријаве. Пријемни испит траје три школска часа и састоји се у одговарању на тест питања (по 30 за сваки предмет, укупно 60 питања). Сваки позитиван одговор на питање постављено у тесту доноси по један поен. Укупан успех на пријемном испиту добија се збрајањем поена добијених на тесту из Српског језика и Историје. **Максималан број поена који кандидат може остварити на пријемном испиту може бити 60.** С обзиром на то да је пријемни испит анониман и да се полаже под шифром, забрањено је уписивање имена, презимена, броја пријаве или било каквог другог знака на тесту или на коверти.

д. **Рангирање кандидата** врши се према успеху постигнутом на пријемном испиту и успеху оствареном у средњој школи (просек оцена помножен са два), тако да кандидат максималано може остварити 100 поена, од тога 60 по основу резултата на пријемном испиту и 40 поена по основу успеха у средњој школи). Комисија за упис студената, после спроведеног конкурсног поступка, утврђује и објављује **јединствену ранг листу**.

Учесник на конкурс може поднети **приговор** декану на редослед кандидата за упис у прву годину основних студија у року од 3 дана од дана објављивања ранг листе на огласној табли Факултета.

Декан доноси, по приговору учесника конкурса, решење у року од 3 дана од дана пријема приговора.

Кандидат може изјавити жалбу на решење декана Комисији за приговоре и жалбе студената, коју формира Савет Факултета, у року од 3 дана од пријема решења.

Комисија одлучује по жалби у року од 3 дана од дана њеног пријема.

ђ. Упис примљених кандидата врши се након објављивања коначне ранг листе на огласној табли Факултета. Ако два кандидата имају једнак број поена, предност има онај који има бољи успех у средњој школи из предмета који се полажу на пријемном испиту. Уколико, пак, и у том погледу постоји подударане њихових поена, предност ће се дати оном кандидату који је носилац диплома или награда са савезног или републичког такмичења у знању из одговарајуће области. Кандидат, који је на републичком или савезном такмичењу освојио једно од прва три места из предмета који се полажу на пријемном испиту, не полаже тај предмет, већ му се признаје максималан број бодова.

Кандидат је обавезан да приликом уписа поднесе следећа документа:

- ♦ картон са ИД бројем добијен приликом пријаве на конкурс,
- ♦ два попуњена ШВ-обрасца,
- ♦ индекс,
- ♦ студентски картон,
- ♦ две фотографије величине 3.5 x4.5 цм
- ♦ једну фотографију величине 2 x 2.5 цм
- ♦ признаницу о извршеној уплати школарине (важи за самофинансирајуће студенте).

Самофинансирајући студент може да плати износ школарине у више месечних рата. Детаљније информације о томе могу се добити у Служби за наставу и студентска питања.

III

ОБРАЗОВНА ДЕЛАТНОСТ ФАКУЛТЕТА

Факултет је конципирао три нивоа академских студија права (4+1+3) и то: основне академске студије у трајању од четири године, дипломске (мастер) студије у трајању од једне године и докторске студије, у трајању од три године.

1.

СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ ОСНОВНИХ АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА ПРАВА

Основне академске студије трају четири године и реализују се према Студијском програму који је **акредитован 2008. године**. Током студија студент је дужан да савлада градиво из обавезних и изборних предмета. Однос обавезних и изборних предмета такав је да 20% наставног програма чине изборни предмети које студент и бира у складу са својим интересовањима и тиме сам креира свој образовни профил. Стручна пракса је саставни део студијског програма и обавља се на трећој и четвртој години студија. У структури Студијског програма највећи број предмета спада у категорију научно-стручних и стручно-апликативних предмета (75%). Мањи број наставних предмета спада у групу академско-општеобразовних и теоријско-методолошких предмета, чије изучавање пружа теоријска знања о основним правним установама и друштвеним феноменима.

По завршетку студијског програма основних академских студија права, студент стиче 240 ЕСПБ и може да настави правничко образовање уписивањем дипломских академских студија права (мастер), као и

да, под условима утврђеним Законом и општим актима Универзитета, упише други мастер програм из поља друштвено-хуманистичких наука.

Предмети из Студијског програма распоређени су на следећи начин по годинама студија:

СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ ОСНОВНИХ АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА ПРАВА Прва година

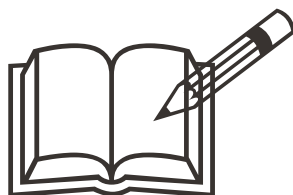
Предмети I семестра	Недељни фонд час.	Укупан фонд час.	ЕСПБ
Увод у право	4+1+1*	90	9
Римско право	4+1	75	7
Историја права	4+1	75	7
Основи економије	4+1	75	7
Укупно	16+4+1*	315	30
Предмети II семест.			
Уставно право	5+1+1*	105	10
Увод у грађанско право и Стварно право	5+1+1*	105	10
Изборни предмет ¹	3+1	60	5
Изборни предмет ¹	3+1	60	5
Укупно	16+4+2*	330	30

* Остали облици активне наставе

¹Студент се приликом уписа II семестра опредељује за два предмета са I листе изборних предмета.

I ЛИСТА ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА:

1. Основи социологије са социологијом права
2. Уставна историја Србије
3. Велики правни системи

Друга година

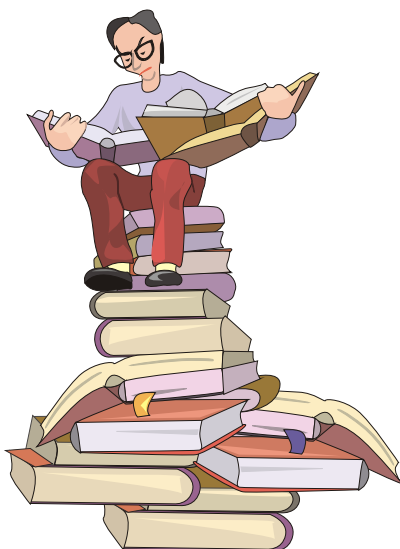
Предмети III семестра	Недељни фонд час.	Укупан фонд час.	ЕСПБ
Кривично право	5+1+1*	105	10
Управно право	5+1+1*	105	10
Изборни предмет ¹	3+1	60	5
Изборни предмет ¹	3+1	60	5
Укупно	16+4+2*	330	30
Предмети IV семестра			
Међународно јавно право	4+1+1*	90	9
Породично право	4+1	75	7
Наследно право	4+1	75	7
Јавне финансије и финансијско право	4+1	75	7
Укупно	16+4+1*	315	30

* Остали облици активне наставе

Студент се приликом уписа III семестра опредељује за два предмета са II листе изборних предмета.

II ЛИСТА ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА:

1. Економска политика
2. Наука о управљању са правном информатиком
3. Еколошко право

Трећа година

Предмети V семестра	Недељни фонд час.	Укупан фонд час.	ЕСПБ
Кривично процесно право	5+1+1*	105	10
Облигационо право	5+1+1*	105	10
Предмет из изборне групе ¹	3+1	60	5
Изборни предмет ²	3+1	60	5
Укупно	16+4+2*	330	30
Предмети VI семестра			
Радно и социјално право	5+1+1*	105	10
Криминологија	4+1	75	7
Предмет из изборне групе ¹	3+1	60	5
Предмет из изборне групе ¹	3+1	60	5
Стручна пракса ³			3
Укупно	15+4+1*	300	30

* Остали облици активне наставе

¹Студент се приликом уписа V семестра опредељује за један предмет са III листе изборних предмета.

Приликом уписа VI семестра студент може да изабере два предмета са IV листе изборних предмета у зависности од тога који је предмет са III листе изборних предмета одслушао.

²Студент се приликом уписа V семестра опредељује за један предмет са V листе изборних предмета.

³Стручна пракса траје две радне седмице и обавља се из групе позитивноправних предмета након одслушаног VI семестра, у институцији са којом Факултет има закључен одговарајући уговор.

III ЛИСТА ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА:

1. Пенологија
2. Арбитражно право
3. Посебно управно право
4. Пореско право
5. Међународне организације
6. Компанијско право
7. Међународно кривично право
8. Философија права

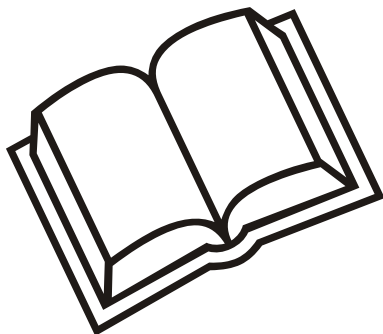

IV ЛИСТА ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА

Редни број	Назив изборног предмета	Обавезно претходно одлушао/ла
1	Правна медицина	Пенологија или Арбитражно право
2	Криминалистика	Пенологија
3	Основи грађанског права ЕУ	Арбитражно право
4	Право локалне самоуправе	Посебно управно право
5	Медијско право	Посебно управно право
6	Берзанско право и пословање	Пореско право
7	Пословне и банкарске финансије	Пореско право
8	Међународно хуманитарно право	Међународно организације или Међународно кривично право
9	Међународна људска права	Међународне организације
10	Банкарско право и право хартија од вредности	Компанијско право
11	Право спољне трговине и страних инвестиција	Компанијско право
12	Међународно радно право	Међународно кривично право
13	Савремене демократије	Философија права
14	Правне и политичке теорије	Философија права

V ЛИСТА ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА:

1. Право дистрибуције
2. Дисциплинско право
3. Виктимологија
4. Буџетско право
5. Права детета
6. Финансијске институције
7. Клиничко правничко образовање
8. Правне студије рода
9. Право потрошача

Четврта година

Предмети VII семестра	Недељни фонд час.	Укупан фонд час.	ЕСПБ
Грађанско процесно право	5+1+1*	105	10
Трговинско право	5+1+1*	105	10
Изборни предмет ¹	3+1	60	5
Изборни предмет ¹	3+1	60	5
Укупно	16+4+2*	330	30
Предмети VIII семест.			
Међународно приватно право	4+1+1*	90	9
Међународно трговинско право	4+1+1*	90	9
Право интелектуалне својине	4+1	75	7
Енглески језик	3+0	45	3
Стручна пракса ²			2
Укупно	15+3+2*	300	30

* Остали облици активне наставе

¹Студент се приликом уписа VII семестра одређује за два предмета са VI листе изборних предмета.

²Стручна пракса траје једну радну седмицу и обавља се из групе позитивноправних предмета.

VI ЛИСТА ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА:

1. Право дистрибуције
2. Дисциплинско право
3. Виктимологија
4. Буџетско право
5. Права детета
6. Финансијске институције
7. Клиничко правничко образовање
8. Правне студије рода
9. Право потрошача
10. Енглески језик струке

Студент полагањем изборних предмета, предвиђених студијским програмом, остварује 50 ЕСПБ бодова, што одговара стандарду учешћа изборних предмета од најмање 20%, у укупном броју од 240 ЕСПБ на основним академским студијама.

2.

СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ ДИПЛОМСКИХ АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА ПРАВА

Дипломске академске студије на Правном факултету у Нишу трају годину дана и реализују се према Студијском програму који је акредитован 2008. године. Током студија студент је дужан да савлада градиво из два обавезна предмета и четири предмета које је сам одабрао са широке листе изборних предмета. Однос обавезних и изборних предмета је такав да студент може самостално профилисати своје студије јер око 50% наставних предмета може бирати у складу са својим интересовањима. У току дипломских академских студија студент је дужан да обави студијски истраживачки рад у трајању од 150 часова, као и да изради дипломски рад. По завршетку студијског програма дипломских академских студија права студент стиче 60 ЕСПБ и може да настави стручно усавршавање на студијама трећег степена докторске академске студије.

Предмети из Студијског програма распоређени су на следећи начин по годинама студија:

СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ ДИПЛОМСКИХ АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА ПРАВА

П р в а г о д и н а

Предмети I семестра	Недељни фонд часова	Укупан фонд часова	ЕСПБ
Основи права ЕУ	4+1	75	8
Политички систем	4+1	75	8
Изборни предмет ¹	3+1+1*	75	7
Изборни предмет ¹	3+1+1*	75	7
Укупно	14+4+2*	300	30
Предмети II семестра			
Изборни предмет ¹	3+1+1*	75	7
Изборни предмет ¹	3+1+1*	75	7
Студијски истраживачки рад	0+0+10*	150	
Дипломски рад			16
Укупно	6+2+12*	300	30
УКУПНО-ГОДИНА		600	60

* Остали облици активне наставе

¹Студент бира укупно четири изборна предмета са листе изборних предмета. Услови за избор сваког предмета утврђени су силабусом.

ЛИСТА ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА

1. Малолетничко кривично право
2. Право обезбеђења
3. Уставно судство
4. Прекршајно право
5. Нотаријално право
6. Форензичка психологија и психологија судског поступка

7. Међународно приватно право Европске уније
8. Вансудско решавање спорова
9. Право осигурања
10. Право конкуренције и Заштита потрошача
11. Стечајно право
12. Саобраћајно право
13. Право привредног система Европске уније
14. Међународно финансијско право
15. Рачуноводствено право
16. Право кибернетског простора
17. Право хартија од вредности
18. Парламентарно право
19. Решавање радних спорова
20. Црквено право
21. Људска права
22. Међународне организације
23. Право локалне самоуправе
24. Дипломатско и конзуларно право
25. Теорија државе
26. Институту римског права
27. Правна традиција словенских народа
28. Правна етика
29. Савремени политички системи
30. Византијска државно-правна традиција
31. Српска правно-политичка мисао

Студент полагањем изборних предмета остварује 28 ЕСПБ бодова, што одговара стандарду учешћа изборних предмета од најмање 30%, у укупном броју од 60 ЕСПБ бодова на дипломским академским студијама.

3.

**ОСТВАРИВАЊЕ СТУДИЈСКОГ
ПРОГРАМА ОСНОВНИХ И ДИПЛОМСКИХ
АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА**

Студијски програм на основним и дипломским академским студијама права остварује се путем: предавања, вежби, консултација, семинара, семинарских радова, стручне праксе, теренске наставе, стручних екскурзија и других облика активне наставе. Провера стечених знања студената врши се континуирано током трајања семестра (настава, предавања и вежбе, семинари, пројекти и др.) и полагањем испита у законским испитним роковима.

У току трајања наставе студент може испуњавањем предиспитних активности да оствари одговарајући број предиспитних поена, који улазе у збир поена и утичу на коначну оцену из одговарајућег предмета. Наставним програмом сваког предмета (силабус), који је доступан на интернет страни Факултета, предвиђене су предиспитне активности, начин вредновања и оцењивања студената, као и наставни календар са тематским јединицама за предавања и вежбе. Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може остварити највише 100 поена, при чему студент основних академских и дипломских академских студија права испуњавањем предиспитних обавеза може остварити највише 50 поена.

Након успешно положеног испита из одговарајућег предмета, без обзира на оцену, студент осваја број укупан број ЕСПБ (кредита) који је утврђен студијским програмом за односни предмет.

На основним академским студијама права студент нема обавезу да изради завршни рад, док је на дипломским академским студијама студент дужан да изради и одбрани дипломски рад у ужој области права коју сам одабере.

ОБЛИЦИ АНГАЖОВАЊА СТУДЕНАТА У САВЛАДАВАЊУ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА ОСНОВНИХ И ДИПЛОМСКИХ АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА

Ангажовање студената у савладавању студијског програма основних и дипломских академских студија обухвата активну наставу, самостални рад, колоквијуме, испите и друге видове ангажовања.

Облици активне наставе:

а. Предавања представљају основни и класичан метод преношења знања. Предавања се држе се из свих наставних дисциплина, предвиђених студијским програмима и обавезна су за све студенте. Предавања се одржавају у групама, према утврђеном распореду који се јавно објављује пре почетка сваког семестра.

б. Вежбе и консултације На вежбама, односно консултацијама тумаче се и разрађују извори, приказују и дискутују примери из судске, управне и друге праксе, излажу, приказују и практично изводе процесне и друге радње, проверава знање студената, дају одговори на њихова питања и посећују органи и организације изван Факултета, ради упознавања са праксом.

в. Семинари и семинарски радови. Семинари су облик наставе који је намењен стицању продубљених знања, оспособљавању студената за самосталну обраду стручних проблема и развоју смисла за теоријска разматрања.

Семинарски радови су стручни и теоријски радови у којима студенти показују како су савладали основне методолошке принципе истраживачког рада.

г. Правне клинике су облик активне наставе за реализацију клиничких програма обуке студената у правничким вештинама. У раду истих, поред наставника и сарадника са одређене катедре, могу учествовати и запослени у правосуђу и другим државним органима и организацијама, као и спољни сарадници. Организацију рада и план наставе на правним клиникама утврђују катедре.

д. Теренска настава је облик наставе који се обавља посетом правосудним органима, државним органима, органима локалне самоуправе, предузећима, установама и другим институцијама у Нишу и другим градовима. Њен основни циљ огледа се у упознавању студената са начином обављања правничког позива и применом прописа у пракси. Овај облик наставе обавља се у току студија права из оних предмета чији силабуси предвиђају теренску наставу као облик активне наставе.

ђ. Студијски истраживачки рад је облик активне наставе на дипломским академским студијама. У току дипломских академских студија права студент је дужан да обави студијски истраживачки рад у трајању од 150 часова.

Присуство и активност на предавањима, вежбама и другим облицима активне наставе, зависно од наставне дисциплине, вреднују се и носе одређени број поена утврђених силабусом сваког предмета, који је доступан студентима пре почетка наставе.

Остали облици ангажовања студената

а. **Стручна пракса** је облик ангажовања студената коју, по правилу, обављају за време летњег распуста у државним, управним, правосудним органима и институцијама или предузећима. Ова обавеза тиче се свих студената, треће и четврте године и траје две радне недеље.

Студент је у обавези да током праксе уредно води дневник рада. Обрада теме стручне праксе подразумева примену оних метода који се користе приликом израде семинарских радова, што подразумева теоријски и практични осврт на одабрану тему. Дневник рада и потврда о обављеној стручној пракси предају се Служби за наставу и студентска питања.

б. **Такмичење у беседништву.** Студенти, поводом дана Факултета, организују такмичење у беседништву. Припрему студената и организацију такмичења обавља комисија коју именује декан факултета. До сада су студенти нишког правног факултета учествовали на многобројним такмичењима и освајали значајна признања.

в. **Стручна екскурзија** се организује, на основу одлуке декана, за студенте завршне године Факултета у земљи или иностранству. Екскурзијом руководе професор или асистент који је одређен одлуком декана Факултета.

4. ОБЛИЦИ ПРОВЕРЕ ЗНАЊА

Провера стечених знања студената на основним и дипломским академским студијама права врши се континуирано током семестра и на испиту. Провера знања на дипломским академским студијама остварује се и одбраном дипломског рада. Услови под којима се врши провера знања, као и начини и рокови за то, утврђени су општим актом Факултета.

а. Предиспитне активности

У оквиру сваког предмета предвиђене су предиспитне активности студената, које се вреднују поенима. Током наставе студенти остварују поене израдом есеја, семинарских радова, колоквирањем и решавањем тестова. Остварени поени утичу на коначну оцену

б. Испит

Испит представља коначну проверу знања студената из одговарајућег предмета. На испит може изаћи студент који је остварио најмање 30 поена у оквиру предиспитних активности предвиђених силабусом наставног предмета.

Начин полагања испита. Испит је јаван. Јавност се обезбеђује објављивањем на огласној табли распореда полагања за све студенте, имена испитивача и просторија у којима се испит полаже, и присуством најмање два слушаоца.

Испит се полаже, по правилу, усмено, а писмено само у оправданим случајевима, уз одобрење декана.

Испит из предмета Страни језик полаже се писмено и усмено.

Коначна оцена на испиту заснована је на збиру укупно остварених поена које је студент стекао испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита, а према квалитету и квантитету стечених знања и вештина.

Полагањем испита студент стиче одређени број ЕСПБ бодова у складу са студијским програмом

Законски испитни рокови су: јануарски (од 15.01. до 15.02.), априлски (од 10.04. до 25.04.), јунски (од 01.06. до 30.06.), септембарски (од 01.09. до 25.09.), октобарски (од 01.10. до 15.10). Новембарски, децембарски, мартовски и априлски рок (од 10. до 25. у месецу) важе за апсолвенте. Декан Факултета изузетно може посебном одлуком увести ванредни и накнадни испитни рок.

Студент има право да поднесе, Комисији Већа Факултета, приговор на оцену добијену на испиту, ако није задовољан добијеном позитивном оценом или сматра да испит није обављен у складу са законом и општим актом Факултета, у року од 36 часова од добијања оцене.

Литература

Испити се припремају из препоручене литературе која је за сваку школску утврђена Планом извођења наставе. Препоручена литература за поједини испит мора бити усклађена са студијским програмом. Списак литературе посебно се објављује, а сваки професор, обично на првим часовима предавања, обавештава студенте о литератури за свој наставни предмет.

в. **Дипломски рад** је завршни део студијског програма дипломских академских студија права.

IV

Права и обавезе студената

Студент има право:

- 1) на упис, квалитетно школовање и објективно оцењивање;
- 2) на благовремено и тачно информисање о свим питањима која се односе на студије;
- 3) на активно учествовање у доношењу одлука, у складу са Законом и Статутом;
- 4) на самоорганизовање и изражавање сопственог мишљења;
- 5) на повластице које произлазе из статуса студента;
- 6) на подједнако квалитетне услове студија за све студенте;
- 7) на различитост и заштиту од дискриминације;
- 8) да бира и да буде биран у Студентски парламент и друге органе Факултета, односно Универзитета.

Студент је дужан да:

- 1) испуњава наставне и предиспитне обавезе;
- 2) поштује опште акте Факултета и Универзитета
- 3) поштује права запослених и других студената на Факултету;
- 4) учествује у доношењу одлука у складу са Законом и статутом.

Студент има право на жалбу Наставно-научном већу Факултета, уколико Факултет повреди неко од права из става 1. тачка 1-3. овог члана.

Упис наредне године студија

Студент стиче право на упис на вишу годину студија, под условима предвиђеним Статутом, када

испуни све студијске обавезе изражене у ЕСПБ које је преузео уписом у претходну годину студија.

Студент који није испунио обавезе из претходног става може наставити студије тако да поново упише предмет из кога није испунио студијске обавезе у претходној години, под условима и на начин који утврђује Наставно-научно веће посебним општим актом Факултета.

Право на убрзано студирање

Успешни студенти, који остваре више од 60 ЕСПБ у једној школској години, могу завршити студије у краћем року, односно стећи шире правничко образовање, у складу са општим актом Факултета.

Награђивање и промовисање најбољих студената. Ради подстицања студената на веће залагање и рад, општим актом Факултета утврђује се категорија „изузетно успешан студент“. Статус изузетно успешног студента признаје се сваком студенту који упише наредну годину студија са просечном оценом изнад 9, ако је у току једне академске године положио све испите потребне за упис у наредну годину студија.

Изузетно успешан студент има право на одређене академске бенефиције, утврђене општим актом Факултета, као и на посебну диплому, коју му Факултет уручује заједно са дипломом о завршеним студијама.

Факултет установљава годишњу награду за најбољег студента са сваке године студија у оквиру сваког студијског програма, као и награду за најбољег студента који је стекао диплому на студијском програму.

е. **Када права и обавезе студента мирују?**
Студенту који је због болести био спречен да студира, који је упућен на стручну праксу у земљи или иностранству у трајању најмање 6 месеци, који је упућен на одслужење односно дослужење војног рока, као и студенту родитељу док дете не напуни годину дана живота и студенткињи за време трудноће, мирују права и обавезе. Студент ово право остварује, након подношења захтева, на основу одлуке декана.

V ОРГАНИЗОВАЊЕ СТУДЕНАТА

а. **Студентски парламент** Факултета организује се ради остваривања права и заштите студената. Избор чланова Студентског парламента Факултета врши се сваке године у априлу, тајним и непосредним гласањем. Право да бирају и да буду бирани у Студентски парламент имају сви студенти Факултета, уписани на студије у школској години у којој се врши избор. Мандат чланова Студентског парламента траје једну годину. Начин и поступак предлагања и избора кандидата уређује се статутом Студентског парламента Факултета.

б. **Студентске организације.** Студенти су, у циљу заштите својих права и интереса од оснивања Факултета до данас, били организовани у одговарајуће организоване облике, који се током времена мењали. Данас је основна студентска организација **Савез студената Правног факултета**, који је започео са радом 1990. године. Савез студената Правног факултета развија и унапређује плодну сарадњу, на стручном културно-образовном и спортском нивоу са сродним студентским организацијама других факултета Универзитета у Нишу, правних факултета у земљи и иностранству. Ова студентска организација издваја своје интерно гласило „Правник“, које прати сва актуелна дешавања на Факултету. Осим тога, Савез студената редовно учествује „правнијадама“, организује апсолвентске екскурзије и апсолвентске вечери. Осим Савеза студената Правног факултета, од 1996. године на факултету делује и **Европско удружење студената права (ЕЛСА)**, локална група Ниш, као самостално, неполитичко и непрофитабилно удружење студената

права и младих правника. Из широког спектра активности ЕЛСЕ, нарочито треба истаћи оне које се односе на студентску размену, реализацију пројеката, организацију и учешће на многобројним семинарима, трибинама и радионицама у земљи и иностранству.

VI УПРАВА ФАКУЛТЕТА

Управа Факултета

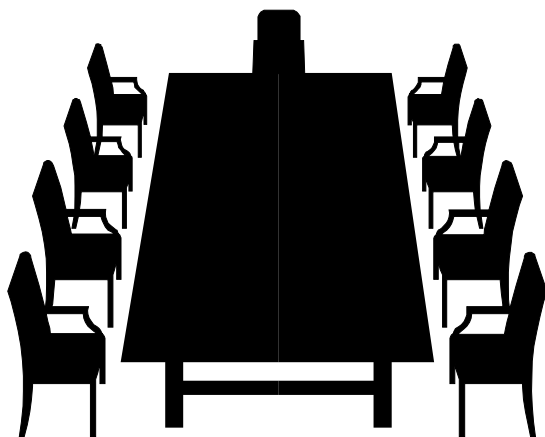
Декан

Проф. др Невена Петрушић

Продекани

**Проф. др Ирена Пејић
Доц. др Горан Обрадовић**

**Студент-продекан
Филип Живковић**

УПРАВА ФАКУЛТЕТА

VII

Ваши наставници и сарадници

Катедра за правнотеоријске науке

Др Драган Чорбић, редовни професор
 Др Сузана Медар, доцент
 Др Марко Трајковић, доцент
 мр Мира Симовић, асистент
 мр Наталија Жунјић, асистент
 мр Славиша Ковачевић, асистент

Катедра за јавноправне науке

Др Милан Петровић, редовни професор
 Др Драган Стојановић, редовни професор
 Др Предраг Димитријевић редовни професор
 Др Александар Петровић, ванредни професор
 Др Ирена Пејић, ванредни професор
 Др Горан Обрадовић, доцент
 мр Дејан Вучетић, асистент
 мр Маја Настић, асистент
 Милош Прица, сарадник у настави

Катедра за кривичноправне науке:

Др Слободанка Константиновић-Вилић, редовни професор
 Др Војислав Ђурђић, редовни професор
 Др Драган Јовашевић, редовни професор
 Др Зоран Ђирић, ванредни професор
 Др Миомира Костић, ванредни професор
 Др Саша Кнежевић, ванредни професор
 Мр Душица Миладиновић, асистент
 Дарко Димовски, сарадник у настави

Катедра за грађанскоправне науке :

Др Радмила Ковачевић, редовни професор
Др Невена Петрушић, редовни професор
Др Мирослав Лазић, ванредни професор
Др Наташа Стојановић, ванредни професор
Др Ђорђе Николић, ванредни професор
Др Дејан Јанићијевић, доцент
Мр Тања Китановић, асистент
Мр Ивана Симоновић, асистент приправник
Михајло Цветковић, сарадник у настави
Новак Крстић, сарадник у настави
Анђелија Адамовић, сарадник у настави

Катедра за трговинско правне науке

Др Дара Миленовић, редовни професор
Др Александар Ђирић, редовни професор
Др Милена Затила, ванредни професор
Др Предраг Цветковић, доцент
Др Видоје Спасић, доцент
Слободан Стојановић, сарадник у настави

Катедра за правноекономске науке

Др Милорад Божић, редовни професор
Др Владимир Серјевић, редовни професор
Др Љубица Николић, редовни професор
Др Милева Анђелковић, ванредни професор
Др Срђан Голубовић, ванредни професор
Др Марина Димитријевић, доцент
Александар Мојашевић, асистент приправник

Катедра за правноисторијске науке

Др Драган Николић, редовни професор
 Др Мила Јовановић, редовни професор
 Др Небојша Ранђеловић, ванредни професор
 Др Марија Игњатовић, асистент
 Мр Александар Ђорђевић, асистент
 Миљана Тодоворић Крстић, сарадник у настави

Катедра за међународноправне науке

Др Милорад Рочкомановић, редовни професор
 Др Зоран Радивојевић, редовни професор
 Др Мирко Живковић, редовни професор
 Др Небојша Раичевић, доцент
 Сања Марјановић, асистент

VIII

СЛУЖБЕ КОЈЕ СТОЈЕ НА РАСПОЛАГАЊУ СТУДЕНТИМА

а. **Служба за наставу и студентска питања** задужена је за регулисање свих питања везаних за статус студената (упис, овера семестра, пријаве испита...).

б. **Библиотека** са читаоницом је посебна организациона јединица Факултета која организује и врши све послове везане за набавку, обраду, чување и коришћење књижног фонда којим Факултет располаже (**више од 27.000 књига и 509 стручних часописа, домаћих и страних**).

Библиотечки материјал је компјутерски обрађен, а постоји и посебан кориснички програм за претраживање фондова Библиотеке. У склопу Библиотеке постоји пространа читаоница, која ради од 8 до 20 часова, као и позајмно оделење за издавање књига студентима.

в. **Рачунско-информациони центар** је посебна организациона јединица Факултета која обавља информационе послове у области научно-истраживачке делатности и пружа техничку подршку извођењу наставе и раду стручних служби Факултета.

Студентима стоји на располагању велики број рачунара на којима се уз помоћ стручног лица врши њихова обука за рад. Осим тога, студенти могу да користе интернет кроз академску мрежу која је доступна 24 часа на Факултету.

г. **Књижара** продаје по приступачним ценама све уџбенике и другу допунску литературу (практикуме, монографије, приручнике) за савладавање испитног градива .

д. **Клуб студената** је, у сарадњи Факултета са Студентским културним центром Универзитета у Нишу, организован тако да разноврсним садржајима, учини квалитетнијим друштвени живот студената. Разноврсне забавне и културне манифестације доприносе развијању дружељубивости, заједништва, и привржености Факултету.

ДОКУМЕНТА ПОТРЕБНА ЗА ПРИЈАВУ НА КОНКУРС:

- Извод из матичне књиге рођених
- Сва четири оригинална сведочанства о завршеној средњој школи
- Оригинал дипломе о положеном матурском односно завршном испиту
- Признаница о извршеној уплати накнаде за полагање пријемног испита

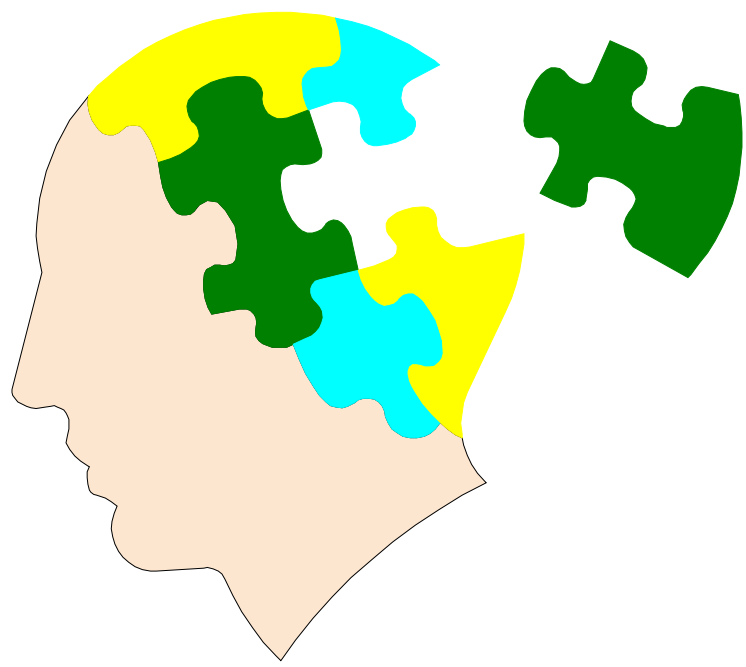
ДОКУМЕНТА ПОТРЕБНА ЗА УПИС:

- ◆ картон са ИД бројем добијен приликом пријаве на конкурс,
- ◆ два попуњена ШВ-обрасца,
- ◆ индекс,
- ◆ студентски картон,
- ◆ две фотографије величине 3.5 x 4.5 цм
- ◆ једну фотографију величине 2 x 2.5 цм
- ◆ признаницу о извршеној уплати школарине (важи за самофинансирајуће студенте).

ПОТСЕЋАМО

ПРИЛОЗИ

1) ПРОГРАМ ЗА ПРИПРЕМАЊЕ И ПОЛАГАЊЕ ПРИЈЕМНОГ ИСПИТА ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА

1. ЈЕЗИК

Књижевни језик. Екавски и ијекавски изговор. Наречја српског језика. Дијалекатска основица српског књижевног језика.

ГРАМАТИКА СРПСКОГ ЈЕЗИКА

Променљиве и непроменљиве речи (именице, придеви, заменице, бројеви, глаголи, предлози, прилози, везници, речце и узвици). Основни појмови о извођењу (деривацији) речи. Синтакса. Реч. Синтагма. Падежни систем. Систем зависних реченица. Систем независних реченица.

ПРАВОПИС

Основни принципи правописа српског књижевног језика. Правописна решења у вези са гласовним алтернацијама. Правописни и интерпункцијски знаци. Писање скраћеница и позајмљеница.

2. КЊИЖЕВНОСТ

КЊИЖЕВНОСТ СТАРОГ ВЕКА: Хомер - Илијада; Софокле - Антигона; Библија.

СРЕДЊОВЕКОВНА КЊИЖЕВНОСТ: Почети словенске писмености, значај рада Ћирила и Методија и њихових ученика; најстарија словенска писма, старословенски језик и рецензије старословенског језика; главне врсте средњовековне књижевности; Св. Сава - Житије св. Симеона, Јефимија - Похвала кнезу Лазару, деспот С. Лазаревић Слово љубве.

НАРОДНА КЊИЖЕВНОСТ: Појам, настанак, врсте, одлике. Српска дјевојка, Кнежева вечера, Марко пије уз рамазан вино, Диоба Јакшића, Ропство Јанковић Стојана, Бој на Мишару, Бановић Страхиња, Хасанагиница, Девејка бржа од коња.

ХУМАНИЗАМ И РЕНЕСАНСА Појмови, особености, значај. Франческо Петрарка -Канционијер; Данте Алигијери - Божанствена комедија (Пакао); Ђовани Бокачо - Декамерон; В. Шекспир - Ромео и Јулија, Хамлет; Сервантес - Дон Кихот.

БАРОК И КЛАСИЦИЗАМ Барок и класицизам и њихови главни представници у Европи и код нас. Молијер - Тврдица; И. Гундулић - Осман.

ПРОСВЕТИТЕЉСТВО: Књижевност епохе просветитеља. Г. С. Венцловић; З. Орфелин; Д. Обрадовић - Писмо Харалампину, Живот и прикљученија; Ј. С. Поповић Тврдица.

РОМАНТИЗАМ: Појам, особености, значај, главни представници. Џ. Г. Бајрон - Чајлд Харолд; Александар С. Пушкин - Цигани, Евгеније Оњегин; Вук Стефановић Караџић рад на реформи језика и правописа; П. П. Његош - Горски вијенац; Б. Радичевић - Ђачки растанак, Ђ. Јакшић - Вече, Поноћ, Ј. Ј. Змај - Јутутунска народна химна; Л. Костић- Santa Maria della Salute.

РЕАЛИЗАМ: Појам, особености, значај, главни представници. Оноре де Балзак - Чича Горио; Н. В. Гогољ Ревизор. Реализам у српској књижевности (Светозар Марковић - Певање и мишљење; Јаков Игњатовић - Вечити младожења; Милован Глишић - Глава шећера; Лаза Лазаревић - Ветар; Радоје Домановић - Данга; С. Сремац - Зона Замфирова; Бранислав Нушић - Народни посланик; В. Илић - Сиво суморно небо, Запуштени источник.

МОДЕРНА: Модерна, одлике, представници. Ш. Бодлер - Везе; А. П. Чехов - Ујка Вања; Алекса Шантић - Вече на шкољу; Јован Дучић - Залазак сунца; Милан Ракић - Долап, Наслеђе; Владислав Петковић Дис - Можда спава; Сима Пандуровић - Светковина, Родна грудa; Б. Станковић - У ноћи, Коштана, Нечиста крв; Јован Скерлић - О Коштани.

МЕЂУРАТНА И РАТНА КЊИЖЕВНОСТ
Књижевни покрети и струје између два светска рата.
Ратна књижевност.

Владимир Мајаковски - Облак у панталонама; Ф. Г. Лорка - Романса месечарка; Ф. Кафка - Процес; Семјуел Бекет - Чекајући Годоа; Милутин Бојић - Плава гробница; Милош Црњански - Суматра, Стражилово, Сеобе I део; И. Г. Ковачић - Јама; Десанка Максимовић - Тражим помиловање; Васко Попа - Каленић, Манасија; Бранко Миљковић - Ватра и ништа.

САВРЕМЕНА КЊИЖЕВНОСТ: Битна обележја и најзначајнији представници европске и српске књижевности. А. Ками - Странац; Х. Л. Борхес - Чекање; Иво Андрић - Проклета авлија, Ех Ponto, На Дрини ћуприја; Меша Селимовић - Дервиш и смрт; Добрица Ћосић - Корени, Време смрти; Данило Киш - Енциклопедија мртвих; Душан Ковачевић - Балкански шпијун.

3. КЊИЖЕВНОТЕОРИЈСКИ ПОЈМОВИ

Систематизовање основних књижевних појмова.

Лирска поезија, одлике, подела.

Епска поезија, одлике, подела.

Драмска поезија, одлике, подела.

Периоди у развоју књижевности: античка књижевност; хуманизам и ренесанса; барок; класицизам; просвећеност; романтизам; реализам;

модерна; међуратна и ратна књижевност; савремена књижевност.

Средства књижевноуметничког изражавања (стилске фигуре): метафора, метонимија, апостроф, оноματοпеја, алитерација, асонанца, епитет, поређење, персонификација, хипербола, градација, антитеза, симбол, алегорија, иронија, сарказам.

2) ЛИТЕРАТУРА ЗА ПРИПРЕМУ И ПОЛАГАЊЕ ПРИЈЕМНОГ ИСПИТА ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА

1. Б. Милић, Љ. Николић: ЧИТАНКА за I, II, III и IV разред гимназије,
2. Ј. Деретић: Историја књижевности за I, II, III и IV разред гимназије,
3. Ж. Станојчић, Љ. Поповић: Граматика српског језика за I, II, III и IV разред гимназије,
4. М. Пешикан, Ј. Јерковић, М. Пижурица: Правопис српског језика (школско издање).

3) ПРОГРАМ ЗА ПРИПРЕМАЊЕ И ПОЛАГАЊЕ ПРИЈЕМНОГ ИСПИТА ИЗ ИСТОРИЈЕ

□ Увод историја као наука, Праисторија, Откриће метала рађање цивилизације (град колевка цивилизације, стварање државе), Народи и државе Месопотамије, Старо вавилонско царство, Асирско царство, Ново вавилонско царство, писменост, Египат (Син бога сунца, писменост и наука), Феничани, Стара Грчка, Настанак полиса, Спарта, Атина, Периклово доба, Грчка историографија и филозофија, Успон Македоније, Александрово краљевство, Стари Рим, Државно и друштвено уређење Рима у доба републике, Криза Римске републике Доба краљева, I и II тријумвират, Култура у доба републике (беседниство), Августов принципат, Доба принципата, Доба домината, Култура у доба царства (друштвене науке), Хришћанство, Крај античког света (Јустинијанова обнова Римског царства)

□ Хришћанство у раном средњем веку (доба васељенских сабора, велики раскол цркве 1054), Настанак Франачке државе, Настанак феудалног друштва, Византија до XII века, Досељавање Словена на Балкан, Покрштавање Словена

□ Европа XII XV век, Настанак градова и универзитета, Феудално друштво, Успон западноевропских монархија

□ Србија у доба Немањића, Држава Немањића, Успон државе Немањића, Држава и друштво, Улога цркве XII XV век, Култура српске средњевековне државе (библиотека и правни споменици), Постанак и развој Босанске државе

□ Продор Турака у Европу и балканске државе, Распад Српског царства и продор Турака, Српска деспотовина, Крај државне самосталности балканских држава

□ Свет од краја XV до краја XVIII века, Велика географска открића, Зачеци капиталистичке привреде (друштвене и политичке промене), Хуманизам и ренесанса, Реформација и контрареформација, Енглеска у XII и XVIII веку (славна револуција), Русија (реформе у духу просвећеног апсолутизма)

□ Јужни Словени и њихови суседи под османлијском влашћу, Државно и друштвено уређење Османлијског царства, Улога Пећке патријаршије, Сеобе Срба (I и II сеоба, озакоњење положаја Срба у Угарској)

□ Револуције крајем XVIII века, Рат за независност (изградња грађанске државе и значај), Велика француска револуција

□ Борба Јужних Словена против Османлијског царства, I српски устанак, II српски устанак, Срби у Угарској у првој половини XIX века, Учешће Срба у револуцији 1848/49. године

□ Србија од пада уставобранитеља до Берлинског конгреса, Србија од Берлинског конгреса до Мајског преврата, Краљевина Србија од Мајског преврата до Балканских ратова, Српски народ у Хабзбуршком царству крајем XIX века, Југословенска идеја и стварање нове државе, Краљевина СХС, Парламентаризам у Краљевини, Странацке борбе и национални сукоби, Почетак распада Краљевине Југославије

4) ЛИТЕРАТУРА ЗА ПРИПРЕМУ И ПОЛАГАЊЕ ПРИЈЕМНОГ ИСПИТА ИЗ ИСТОРИЈЕ

С. Ферјанчић, Т. Катић Историја за I разред гимназије ЗУНС, Београд, 2003

С. Марјановић-Душанић, М. Шујица, Историја за II разред гимназије општег и друштвено-језичког смера, ЗУНС, Београд, 2002

М. Перовић, Р. Новаковић, Историја за III разред гимназије општег и друштвено-језичког смера, ЗУНС, Београд, 1994

К. Николић, Н. Зутић, М. Павловић, З. Шпадијер Историја за III разред гимназије природно-матеметичког смера и IV разред гимназије општег и друштвено-језичког смера, ЗУНС, Београд, 2002

5) ОГЛЕДНИ ПРИМЕРЦИ

ТЕСТ-ЗАДАТАКА

ПРИМЕР БР. 1

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

1. У основи српског књижевног језика је _____ наречје.

2. Глаголица је прво писмо које Словени употребљавају од _____ века.

3. Стари завјет превео је _____ ,

4. “Славеносрпски магазин“ издавао је _____ на _____ језику.

5. У речи представници подвуци звучни зубни екслзивни сугласник.

6. Подвуци речи са непостојаним а у реченици:
Ако смо браћа, нисмо дружина.

7. Подвуци речи које се мењају по падежима:
Са криком узлеће гавран и кружи над мојом главом.

8. Одреди у ком су падежу подвучене речи у реченици:

Цар удари вилу шаком по образу.

Цар _____

Вилу _____

Шаком _____

По образу _____

9. Подвуци глаголе у реченици:

Пријатељу, волите само ону жену коју ћете волети целог живота.

10. Подвуци заменице у реченици:

Онај добру памет имаде који својој памети много не верује.

11. Подели вертикалном цртом и одреди врсту напоредних односа независних предикатских реченица:

Или се сместите у какву честиту кућу или пођите другим путем. _____

12 Реч рукомет је:

- а) проста
- б) изведена
- в) сложена (заокружи тачан одговор)

13. Изведи глаголске именице од глагола:

читати _____.

распети _____.

14. Напиши правилно реченицу:

Одкасан је полазак воза на релацији ниш београд бар.

_____.

15. Радња у Илијади заснована је на миту о:

- а) златном руну
  - б) Аталанти
  - в) отмици лепе Хелене
  - г) Едипу.
- (Заокружи тачан одговор)

16. Епска песма Кнежева вечера припада

_____ циклусу песама.

17. Народна lirска песма Српска девојка припада врсти _____ песама.

18. "Лето и пролеће Господ сазда, као што и певац рече, у којима и красоте многе: птицама брзо и весељем испуњено летење, горама врхове и луговима пространства и пољске ширине ко да искаже..."

Ово је одломак из дела "Слово љубве".
Писац дела је _____.

19. Метафора је:

- а) ређање слика по јачини
- б) замена једног појма (речи) другим по сличности
- в) замена једног појма (речи) другим по супротности.

(Заокружи тачан одговор)

20. Кир Јања је синоним за човека који је _____.

21. Поема је:

- а) песма писана у десетерцу
- б) дужа песма у којој се преплићу елементи лирске и епске поезије
- в) утврђен лирски облик од четрнаест стихова распоређених у четири строфе.

(Заокружи тачан одговор)

22. "Сиво суморно небо... Са старих ограда давно
Увели ладолеж већ је суморно спустио вреже,
А доле, скрхане ветром, по земљи гранчице леже "

Ово су стихови песме _____,
коју је написао _____.

23. Шарл Бодлер написао је песму Везе, која се налази у његовој збирци: _____.

24. Подвуци име које не припада низу:
М.Ракић, Ј.Дучић, Б.Радичевић, В.Петковић Дис,
С. Пандуровић.

25. Милутин Бојић написао је песму
_____ инспирисан
страдањем српске војске у Првом светском рату
приликом повлачења преко Албаније

26. „Чинило му се да ће га стид надживети”.
Овом реченицом завршава се роман
_____ који је написао
_____.

27. Радња романа Корени одиграва се у селу које се
зове _____

28. На линији поред имена јунака упиши назив
дела у којима се јављају:

Ћамил _____
Мерсо _____
Хасан _____

29. " Сумњај да л' су збиља сјајне звезде ове,
Сумњај да ли сунце зна путању своју,
Сумњај да ли лаж се истином не зове
Али у љубав не посумњај моју ".
Ово је одломак из дела _____,
дело је написао _____.

30. За коју је збирку својих песама Десанка
Максимовић написала:
"У њој сам изразила вековну тежњу наших народа
да не повреди правду, затим, његов отпор према
насиљу, презирање охолости, склоност према
милосрђу, способност да се приволи царству
небескоме."
Назив збирке је _____.

1. ШТОКАВСКО
2. ДЕВЕТОГ ВЕКА
3. ЂУРО ДАНИЧИЋ
4. ЗАХАРИЈЕ СТЕФАНОВИЋ ОРФЕЛИН,
СЛАВЕНОСРПСКОМ
5. ПРЕДСТАВНИЦИ
6. АКО СМО БРАЋА, НИСМО ДРУЖИНА.
7. КРИКОМ, ГАВРАН, МОЈОМ ГЛАВОМ
8. ЦАР НОМИНАТИВ
ВИЛУ АКУЗАТИВ
ШАКОМ ИНСТРУМЕНТАЛ
ПО ОБРАЗУ - ЛОКАТИВ
9. ВОЛИТЕ, ЋЕТЕ ВОЛЕТИ
10. НАЈК, КОЈИ, СВОЈОЈ
11. ИЛИ СЕ СМЕСТИТЕ У КАКВУ ЧЕСТИТУ КУЋУ
/ ИЛИ ПОЋИТЕ ДРУГИМ ПУТЕМ.
РАСТАВНИ
12. В (СЛОЖЕНА)
13. ЧИТАЊЕ, РАСПЕЊЕ
14. Отказан је полазак воза на релацији Ниш Београд
Бар.
15. В (ОТМИЦИ ЛЕПЕ ХЕЛЕНЕ)
16. КОСОВСКОМ
17. ЉУБАВНИМ
18. ДЕСПОТ СТЕФАН ЛАЗАРЕВИЋ
19. Б
20. ТВРДИЦА
21. Б
22. «СИВО СУМОРНО НЕБО», ВОЈИСЛАВ ИЛИЋ
- 23 ЦВЕЋЕ ЗЛА
24. Б.РАДИЧЕВИЋ
25. ПЛАВА ГРОБНИЦА
26. «ПРОЦЕС», ФРАНЦ КАФКА
27. ПРЕРОВО
28. ЂАМИЛ ПРОКЛЕТА АВЛИЈА МЕРСО
СТРАНАЦ ХАСАН ДЕРВИШ И СМРТ
29. «ХАМЛЕТ», ВИЉЕМ ШЕКСПИР
30. «ТРАЖИМ ПОМИЛОВАЊЕ»

**ТЕСТ-ЗАДАТАКА
ПРИМЕР БР. 1**

ИСТОРИЈА

1. Најмање поуздани историјски извори су:

- а) писани**
- б) материјални**
- в) усмени**

2. Казне у Хамурабијевом законуку су биле једнаке за све.

- а) тачно**
- б) нетачно**

3. Пуноправни грађани Спарте били су:

- а) спартијати**
- б) периједи**
- в) хелоти**

4. Творац државног уређења у Спарти био је легендарни законодавац из 11. века п.н.е.

---

5. Који грчки филозоф је писац “Државе“ и „Закона“ _____

6. Доба краљева у Риму престаје _____ године, а почиње доба републике.

7. У доба Римске републике најзначајнији магистрати били су:

- а) конзули**
- б) квестори**
- в) цензори**

8. Ко је био највећи беседник Старог Рима?

9. Када је дошло до шизме великог црквеног раскола? _____

10. Када је донета „Велика повеља слобода“?
_____

11. Сељанчица која је својим учешћем довела до преокрета у Стогодишњем рату позната је као
_____

12. Када је допуњен Душанов законик?
_____

13. У боју на Марици 1371. године погинула су браћа _____

14. К. Колумбо је био:

- а) Шпанац
- б) Португалац
- в) Ђеновљанин

15. Ко је аутор „Утопије“?
_____

16. Habeas Corpus Act је донет:

- а) 1679
- б) 1769
- в) 1688

17. Ко је употребио свој утицај великог везира да помогне обнову Пећке патријаршије?
_____

18. Ко је водио II велику сеобу Срба?
_____

19. Француски Конвент (револуционарна скупштина) је прогласио републику:

- а) 1789
- б) 1791
- в) 1792

20. Порта је 1838. године издала хатишериф познат као _____ устав.

21. „Матица српска је основала „Летопис“:

- а) тачно
- б) нетачно

22. Мајска скупштина 1848. године одржана је у:

- а) Новом Саду
- б) Темишвару
- в) Сремским Карловцима

23. Одлуком Берлинског конгреса Србија је проширена за:

- а) два
- б) три
- в) четири округа.

24. Какав је био Устав Краљевине Србије из 1901. године? _____

25. Како се зове револуционарна организација која је организовала атентат у Сарајеву 1914. године?
_____

26. Југословенски Устав из 1931. године био је „подарен“.

- а) тачно
- б) нетачно

27. Која држава је поред Југославије и Румуније била чланица Мале Антанте?
_____

28. Милан Стојадиновић је склопио трговински уговор са Италијом.

- а) тачно**
- б) нетачно**

29. На челу привремене владе из 1918. године био је Никола Пашић.

- а) тачно**
- б) нетачно**

30. Србија је признала анексију Босне и Херцеговине:

- а) 1908**
- б) 1909**
- в) 1910**

ИСТОРИЈА КЉУЧ

1. В
2. Б
3. А
4. ЛИКУРГ
5. ПЛАТОН
6. 509.п.н.е
7. А
8. ЦИЦЕРОН
9. 1054.г
10. 1215
11. ЈОВАНКА ОРЛЕАНКА
12. 1354
13. МРЊАВЧЕВИЋ
14. В
15. ТОМАС МОР
16. А
17. МЕХМЕД ПАША СОКОЛОВИЋ
18. АРСЕНИЈЕ ЧЕТВРТИ ЈОВАНОВИЋ
ШАКАБЕНТА
19. В
20. ТУРСКИ
21. Б
22. В
23. В
24. ОКТРОИСАН - ПОДАРЕН
25. МЛАДА БОСНА
26. А
27. ЧЕХОСЛОВАЧКА
28. А
29. Б нетачно
30. Б - 1909

ПРИЛОЗИ

**ОНО ШТО НИКАКО НЕ БИСТЕ
СМЕЛИ ДА ЗАБОРАВИТЕ:**

- 1. Благовремено припремите сва документа која су потребна за пријављивање на конкурс.**
- 2. Водите рачуна о роковима за пријаву на конкурс.**
- 3. Пријавите се за похађање припремне наставе (факултативно).**
- 4. Немојте да заборавите да морате доћи на време да бисте уопште могли да полажете пријемни испит.**
- 5. Строго се придржавајте упутстава о полагању пријемног испита.**
- 6. Уколико сте у дилеми у вези са роковима било које врсте (за пријаву испита, обнову године, оверу семестра, и сл.), обратите се Служби за наставу и студентска питања.**
- 7. Нека огласна табла и сајт Факултета буду Ваш поуздани водич до уписа и током трајања студија на Правном факултету.**

Web site: www.prafak.ni.ac.rs

